કિસી કે રાઝ કી હિફાઝત કરો

ઈફાદાત: હઝરત મુફતી અહમદ ખાનપુરી દા.બ.

લીપ્યાન્કર: મવલાના અબ્દુર્રહીમ અબ્દુર્રઉફ નાડા (સુરતી)
કોમ્પોઝીંગ: સલીમ ઈસ્માઈલ રાવત
નાશિર: મકતબા અશરફ, સુરત.

પેશે લફઝ

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

હઝરત અકદસ મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપુરી દા.બ. કા રીયાઝુસ્સાલીહીન કા મકબૂલ દરસે હદીષ સાલોં સે મસ્જિદે અન્વાર મેં ચલ રહા હે ઔર બહુત સારે હઝરાત કો ઈસ્સે ફાઈદા પહુંચ રહા હૈ ખુસૂસી તૌર પર હમ જૈસે તલબા કો અલ્લાહ હઝરતે અકદસ કે ફૈઝ સે હમ સબકો મુસ્તફીઝ ફરમાયે. ઈન્હી દરસોં મે સે ઈસ દરસ કી ઈફાદિય્યત કો દેખતે હૂવે અલ્લાહ ને દિલ મે યે બાત ડાલી કે ઈસકો શાયે કિયા જાયે મખ્દૂમી વ મુરશીદી સે જબ ઈસ બાત કા ઈઝહાર કિયા તો અલ્હમ્દુલિલ્લાહ હઝરત વાલા નેં મસર્રત કા ઈઝહાર કરતે હૂવે દુવાઓં કે સાથ ઈજાઝત મહરમત ફરમાઈ ફલિલ્લાહિલ હમ્દુ વલહુશ્શુક્રૂ. આપ તમામ હઝરાત સે દુઆ કી દરખ્વાસ્ત હે કે અલ્લાહ ઈસ કો કબૂલ ફરમાકર આખિરત મેં મગ્ફિરત કા ઝરીયા બનાયે ઔર હઝરત અકદસ કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા કદર દાની નસીબ ફરમાયે, ઔર હઝરત અકદસ કે સાયે આતિફત કો ખૂબ સિહત ઔર આફિયત કે સાથ બાકી રખ્ખે આમીન.

નોંધ: ગુજરાતી જાન્નેવાલે હઝરાત કી સહૂલત કે લિયે બાઝ જગાહ ઉર્દુ કે મુશકીલ અલ્ફાઝોં કો બદલ કર ગુજરાતી કે આસાન અલ્ફાઝ લિખે હે.ઈસ લિયે તમામ કારિઈન ઈસકો ઉર્દુ અદબ કા રિસાલા ન સમઝે બલ્કે દીન કી બાત કો સમજને ઔર સમજાને કા રિસાલા સમઝેં.

ફકત તાલિબે દુઆ
અબ્દુર્રહીમ સુરતી નાડા.

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡم

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ نَحۡمَدُہٗ وَنَسۡتَعِیۡنُہٗ وَنَسۡتَغۡفِرُہٗ وَنَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنۡ شُرُوۡرِ اَنۡفُسِنَا وَمِنۡ سَیِّئَاتِ اَعۡمَالِنَا، مَنۡ یَّھۡدِہِ اللّٰہُ فَلَا مُضِلَّ لَہٗ، وَمَنۡ یُّضۡلِلۡہُ فَلَا ھَادِیَ لَہٗ، وَاَشۡھَدُ اَنۡ لَّآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَحۡدَہٗ لَا شَرِیۡکَ لَہٗ، وَاَشۡھَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبۡدُہٗ وَرَسُوۡلُہٗ، صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَعَلٰی اٰلِہٖ وَاَصۡحَابِہٖ وَبَارَکَ وَسَلَّمَ تَسۡلِیۡمًا کَثِیۡرًا کَثِیۡرًا۔ امابعد.

કિસી આદમી ને અપને કિસી મામલા મે અપની કિસી બાત મે યા આપકે સાથ કિયે ગયે કિસી સુલૂકમે આપસે એ ઉમ્મીદ કાયીમ કી કે આપ ઉસકો રાઝ રખ્ખેગે કિસીકે સામને ઉસકા ઈઝહાર નહી કરેગે તો ફિર આપકી યે ઝિમ્મેદારી હો જાતી હૈ કે ઉસકી હિફાઝત કરેં કિસીકે સામને ઉસકા ઈઝહાર ના કરેં અલબત્તા અગર વો બાત ખિલાફે શરીયત હૈ ઔર ઈસકી વજહસે કિસીકો નુકસાન પહુંચ સકતા હૈ તો ફિર ઉસકે રાઝ કા લિહાઝ રખના લાઝિમ નહી હૈ.

મસલન કિસી ને આપકો બતલાયા કે ફલાંકે ઘરમે ચોરી કરને વાલા હો ઔર દેખો યે રાઝ કી બાત હૈ તુમ કિસી કો બતલાના મત અબ આપ ભી યે સોચેં કે શરીયત મે રાઝદારી કી તાકીદ આયી હૈ ઉસકા લિહાઝ કરતે હુવે આપ કિસીકો વાકિફ ના કરેં તો યે સહીહ નહી હૈ ઈસ લિયે વો આદમી જો હરકત કરને વાલા હૈ વો તો ગુનાહ કા કામ હૈ ઈસકે નતીજે મે ખુદા કે દૂસરે બંદે કો નુકસાન પહુંચને વાલા હૈ ઉસકો નુકસાન સે બચાને કે લિયે ઉસકે ઈસ રાઝ સે આગાહ કર દિયા જાયે તો યે અમલ શરીયત કે રાઝદારી વાલે હુકમ કે ખિલાફ શુમાર નહી હોગા.

અબ યે રાઝ કી જો બાત હોતી હૈ ઉસમે કભી તો ઐસા હોતા હૈ કે બાત કરને વાલા ખૂદ હી ઝુબાન સે સાફ કેહ દેતા હૈ કે યે બાત મૈં આપકો રાઝ કે તૌર પર બતા રહા હૂં તબ તો બાત સાફ હૈ ઔર ઈસ સૂરત મે ઉસકો રાઝ હી સમજા જાયેગા

ઈસકી હિફાઝત કરના ઝરૂરી હો જાયેગા ઈસ્કા કિસીકે સામને ઈઝહાર કરના ગલત કામ હો જાયેગા ઈસ્મે અપની તરફ સે કોઈ દૂસરા મતલબ નિકાલને કા સવાલ હી પૈદા નહી હોતા ઔર કભી ઐસા હોતા હૈ કે વો અપની ઝુબાન સે ઈસ બાત કા ઈઝહાર તો નહી કરતા હૈ કે યે રાઝ હૈ લૈકીન વો અંદાઝ ઐસા ઈખ્તિયાર કરતા હૈ જિસ કી વજહ સે સમજ મે આતા હૈ કે વો અપની બાત કો રાઝ રખના ચાહતા હૈ જૈસે આપ કો અપને પાસ બુલા કર વહાં મૌજૂદ દૂસરે લૌગોં સે કહા કે આપ લૌગ ઝરા હટ જાયે મૈં ઈન્સે કુછ બાત કરના ચાહતા હૂં યા આપ સે બાત શુરૂ કરને સે પેહલે ઈધર ઉધર બરાબર દેખા કે કોઈ સુનતો નહી રહા હૈ ઔર ઈતમીનાન કરને કે બાદ આપ સે બાત કી તો ઈસ સૂરત મે અગરચે ઉસને અપની ઝુબાન સે યે નહી કહા લેકીન જો અંદાઝ ઈખ્તિયાર કિયા ગયા વો ખૂદ બતલા રહા હૈ કે યે જો કુછ કેહ રહા હૈ વો બતૌરે રાઝ ઔર ભેદ કે હૈ આપ કો ઈસ્કા કિસીકે સામને ઈઝહાર નહી કરના હૈ ઈસી લિયે હદીષ મે આતા હૈ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા બાત કરને સે પેહલે કોઈ આદમી અગર દાયેં બાયેં દેખે ઔર ફિર વો કોઈ બાત આપ સે કહે તો ઈસ્કા મતલબ યે હૈ કે વો રાઝ કી બાત હૈ અબ આપ કો ઈસ બાત કી હિફાઝત કરની ઝરૂરી હૈ.

કભી ઐસા હોતા હૈ કે આપસ કે કુછ મામલાત રખને વાલે લૌગ હોતે હૈં જિસ કે નતીજે મે એક ફરીક કે દૂસરે ફરીક કે સાથ કુછ મખ્સૂસ તાલ્લુકાત હોતે હૈં જિન કી શરીયત કી તરફ સે ઈજાઝત ભી દી ગઈ હે ઈન્કી બુનીયાદ પર એક દૂસરે કે સાથ કોઈ સુલૂક કરતે હૈં મસલન મીયાં બીવી કા તાલ્લુક ઔર રિશ્તેદાર હે જિન કી બુનીયાદ પર આપસ મે કુછ મામલાત ઔર બાતેં ઐસી હોતી હૈં જો સબ કે સામને અંજામ નહી દી

જાતી વો ભી રાઝ હૈં શરીયત ઈસ્કે ઈઝહાર કી ઈજાઝત નહી દેતી જૈસા કે હદીષ મે સરાહતન મૌજૂદ હે ઔર ઉસકે ઈઝહાર પર બળી સખ્ત વઈદ આયી હે ઈસ લિયે આદમી યે ના સમજે કે મર્દ અપને દોસ્તોં કે સામને યા ઔરત અપની સહેલીયોં કે સામને ઉન બાતોં કો ઝાહિર કર સકતી હે શરીયત ને ઈસકો સખ્ત ગુનાહ કરાર દિયા હે.

યહા કારોબારી કે એતેબાર સે દો આદમી શરીક ઔર પાર્ટનર હે અપને કારોબાર સે તાલ્લુક રખને વાલે કુછ મામલાત ઔર ચીઝેં હે જિન્સે કિસી ઔર કો કોઈ નુકસાન ભી નહી હે તો વહાં પર ભી ઈન રાઝ ઔર ભેદોં કા લિહાઝ કિયા જાયેગા અગરચે બાદ મે યે શિરકત બાકી ના રહે તબ ભી ઉનકો એક દૂસરે કી ઈન ચીઝોં કા લિહાઝ રખના ચાહિયે.

શરીયત ને જિન આદાબ ઔર અચ્છે અખ્લાક કી તાલીમ દી હે ઉન્મે સે યે ભી હે કે રાઝ ઔર ભેદ સે તાલ્લુક રખને વાલી ચીઝોં કા કિસીકે સામને ઈઝહાર ના કિયા જાયે હઝરત હુઝૈફા બિન યમાન(રદી) કો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને એક રાઝ કી બાત બતલાઈ થી ગઝવયે તબૂક કે મૌકા પર બાઝ મુનાફિકીન જો સાથ મે આયે થે ઉન્હોંને સાઝિશ ઔર ઈસકીમ કી થી કે તબૂક જાને કા રાસ્તા બળા તવીલ હે ઔર રાસ્તે મે પહાળીયાં ઔર બળી સખ્ત ઘાટીયાં આતી હૈં ઉન્મે સે એક પહાળી કે પાસ સે ગુઝરતે હુવે નઉઝુબિલ્લાહિ અંધેરે મે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર હમલા કરકે આપકા કામ તમામ કર દિયા જાયે વો મુનાફિકીન કે લશ્કર શામિલ થે અલ્લાહ ને ઈસ સાઝિશ સે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કો આગાહ કર દિયા ઔર મુનાફિકીન કે નામ ભી હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કો બતલા દિયે થે ફિર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઉનકે નામોં કા તઝકિરા

બતૌરે રાઝ કે હઝરત હુઝૈફા બિન યમાન(રદી) સે કિયા ઔર મુનાફિકીન કે નામ ભી આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈનકો બતલાયે જિન્કે મુતાલ્લિક વહી કે ઝરીયા અલ્લાહ ને યે બતલા દિયા થા ઈન્કી મૌત નિફાક પર હી આને વાલી હૈ જિન્કો તૌબા નસીબ હોને વાલી થી ઈન્કે નામ નહી બતલાયે થે ઈસ લિયે કે મુનાફિકીન કી બળી તાદાદ ઐસી થી જિન્કો મૌકા બમૌકા અલ્લાહ ને તૌબા કી તૌફીક અતા ફરમાઈ થી ઔર ઈન્કી મૌત ઈમાન પર આયી લેકીન બાઝ ઐસે ભી થે જિન્કી નિફાક કી હાલત હી મે મૌત આયી ઔર અલ્લાહ ને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કો ઉનકી નમાઝે જનાઝા પળને સે ભી મના ફરમાયા દિયા થા ઉન્હી મે સે મુનાફિકીન કા સરદાર અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબૈય ભી થા ઉસકે જો બેટે થે જિન્કા નામ ભી અબ્દુલ્લાહ થા વો મુખ્લિસ મોમિન થે ઔર ચૂંકે અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબૈય ઝાહિરી તૌર પર અપને આપકો મુસલમાન બતલાતા થા જિત્ને ભી મુનાફિકીન થે વો સબ અપની ઝુબાન સે તો ઈમાન હી ઝાહિર કરતે થે ઔર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી તરફ સે ભી ઉનકે સાથ એહલે ઈમાન વાલા હી મામલા કિયા જાતા થા યાની જૈસે એક મુસલમાન કી જાન ઔર માલ મહફૂઝ હૈ ઈસી તરહ ઈન્કી ભી જાન ઔર માલ મહફૂઝ સમજી જાતી થી ઈસ્કે અલાવા ઔર મામલાત કા ભી હાલ થા ઈન્કે સાથ કાફિરોં જૈસા સુલૂક નહી કિયા જાતા થા અબ્દુલ્લાહ બિન ઉબૈય કી તરફ સે બહુત સે મવાકે પર ઐસે કામ હુવે થે કે જિન્કી વજહ સે ઉસકા મુનાફિક હોના સબકે સામને વાઝેહ હો ચૂકા થા ઉસકે બેટે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ને નબીએ કરીમ સે દરખ્વાસ્ત કી કે મૈરે બાપ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા હૈ આપ તશરીફ લાકર ઉસકે જનાઝા કી નમાઝ પળાયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ તશરીફ લે

ગયે જબ જનાઝા રખ્ખા ગયા ઔર આપ નમાઝ પળાને કે લિયે આગે બળે ઔર નમાઝ શુરૂ કરાના ચાહતે થે કે હઝરત ઉમર(રદી) આગે બળે ઔર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કા કુરતા પકળ લિયા ઔર કેહને લગે એ અલ્લાહ કે રસૂલ આપ ઈસકી નમાઝે જનાઝા પળા રહે હૈ ઈસ્ને ફલાં વકત યે હરકત કી થી ઈસ્લામ કે ખિલાફ ઈસ્ને જો હરકતેં કી થી વો સબ ગિન્વાઈ ઔર કહા કે અલ્લાહ ને ઈન્કે મુતાલ્લિક ખૂદ ફરમાયા હૈ કે અગર આપ સત્તર મરતબા ભી ઈન્કે લિયે દુઆએ મગ્ફિરત કરેં તબ ભી અલ્લાહ ઈનકો માફ કરને વાલા નહી હૈ ફિર ભી આપ ઈસકી નમાઝે જનાઝા પળાયેગે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ સબ સુન્તે રહે જબ વો ખામોશ હો ગયે તો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા અલ્લાહ ને ઈન્કી જનાઝા કી નમાઝ પળાને સે મુજે સાફ સાફ મના નહી ફરમાયા હૈ ખૈર આપને નમાઝે જનાઝા પળાઈ ઔર અભી આપ વહાં સે હટે ભી નહી થે કે અલ્લાહ ને વહી નાઝિલ ફરમાઈ જિસ્કા ઝિકર કુર્આન સૂરે તૌબ ૮૪ મે મૌજૂદ હૈ કે આઈન્દા ઈન્કી નમાઝે જનાઝા પળને સે અલ્લાહ ને મના ફરમા દિયા ઔર આપ કો યે ભી બતા દિયા કે મુનાફિકીન મે કૌન કૌન હૈં જિન્કી મૌત નિફાક પર આને વાલી હૈ ઔર ફિર આપને કભી કિસી સહાબી કે સામને ઉનકે નામો કા ઈઝહાર નહી કિયા ઈસી લિયે ઉન્કા લકબ સાહિબુ સિર્રુ રસૂલલ્લાહિ યાની હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે રાઝદાર થે અલબત્તા ચૂંકે ઉનકો માલૂમ થા કે ફલાં ફલાં કી મૌત નિફાક પર આને વાલી હૈ ઈસ લિયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી વફાત કે બાદ જબ કિસી કા ઈન્તિકાલ હોતા તો બાઝ મોહતાત સહાબા જૈસે હઝરત ઉમર(રદી) ઈસ બાત કી ટોહ મે લગે રેહતે થે ઔર ખબર નિકલવાતે થે કે દેખો જનાઝા

કી નમાઝ મે હઝરત હુઝૈફા મૌજૂદ હૈ યા નહી અગર વો હાઝિર હોતે તો હઝરત ઉમર(રદી) ભી શરીક હો જાતે વરના નહી જાતે થે ઔર ઈન્કા કિસીકે જનાઝા મે હાઝિર ના હોના ઈસ બાત કી અલામત સમજી જાતી થી કે યે મુનાફિક થા યે તો દૂસરે દેખતે થે ઔર અંદાઝા લગા લૈતે થે લેકીન હઝરત હુઝૈફા(રદી) ને કભી ઈસ્કા ઈઝહાર નહી કિયા ઔર યે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી વફાત કે બાદ ઐસા કરતે થે ઈસ લિયે કે જબ તક હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ મૌજૂદ થે વહાં તક તો સવાલ હી પૈદા નહી હોતા થા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ જિસ્કી જનાઝા કી નમાઝ પળેગે ઈસ સે માલૂમ હો જાતા હૈ કે યે મોમિન હૈ તો સબ લૌગ ભી પળા લૈતે થે.

મૈ યે અર્ઝ કર રહા થા કે કિસીકી ભી કોઈ ચીઝ બતૌરે રાઝ ઔર ભેદ કે બતલાઈ હો ઈસકા લિહાઝ કરના ઝરૂરી હૈ ઈસ લિયે કે રાઝ એક તરહ કી અમાનત હૈ ઔર જિસ તરહ અમાનત કી પાસદારી ઝરૂરી હૈ ઈસી તરહ રાઝ ઔર ભેદ કી હિફાઝત ભી ઝરૂરી હૈ ચૂંકે ઉસને આપ પર એતેમાદ ઔર ભરોસા કિયા હૈ ઈસ લિયે ઉસકે ખિલાફ કોઈ કામ નહી કિયા જા સકતા વરના વો ખિયાનત માના જાયેગા.

કુર્આન મે અલ્લાહ કા ઈરશાદ નકલ કિયા ગયા હૈ જો અહદો પૈમાન ઔર એગ્રીમેન્ટ હૈં ઉનકો પૂરા કરો ઈસ લિયે કે કયામત કે રોઝ આપસ કે અહદો પૈમાન કે મુતાલ્લિક પૂછ હોગી કે ઉનકો પૂરા કિયા યા નહી ઉનકે હુકૂક કો અદા કિયા યા નહી જો રાઝ ઔર ભેદ હોતે હૈં વો ભી એક તરહ કે અહદ હી હોતે હૈં ઈસ લિયે ઈનકો પૂરા કરના ભી ઝરૂરી હૈ.

હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી ફરમાતે હૈ કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા કિયામત કે રોઝ અલ્લાહ કે યહાં સબ સે બુરે મરતબા વાલા ઔર સબ સે

બદતરીન આદમી વો હે કે જો તન્હાઈ મે અપની બીવી સે સોહબત કે લિયે બેપરદા હૂવા ઔર બીવી ભી શોહર કે લિયે બેપરદા હૂવી મીયાં બીવી કા આપસ કા મામલા હે ઈન્કા અપની ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિયે ઔર સોહબત કે લિયે સતર ખોલા જાયેગા ફિર વો આદમી અપની બીવી કા ભેદ લૌગોં કે સામને ઝાહિર કરતા ફિરે (મુસ્લિમ).

ઈફાદાતઃ યાની શૌહર હોને કી હેસિયત સે તન્હાઈ મે જો મામલા અપની બીવી કે સાથ અંજામ દિયા જાતા હે ઔર મીયાં બીવી કે તાલ્લુકાત કે નતીજે મે આપસે જો કુછ ભી હો રહા હે ઝાહિર હે કે વો સબ એક તરહ કા ભેદ ઔર રાઝ હે ઈસ લિયે અગર શૌહર કિસીકે ભી સામને ચાહે વો જિગરી દોસ્ત હી કયૂં ના હો ઈસ્કા ઈઝહાર કરતા હે તો કિયામત કે રોઝ ઐસા આદમી અલ્લાહ કી નિગાહોં મે બદતરીન શખ્સ હોગા યહી હુકમ ઔરત કા ભી હે કે અગર ઔરત અપની સહેલીયોં કે સામને ઐસી ચીઝોં કા ઈઝહાર કરતી હે.

ચૂંકે આમ તૌર પર યે ચીઝેં મરદોં કી તરફ સે ઝિયાદા પેસ આતી હે ઈસ લિયે મરદોં કા તઝકિરા કિયા ગયા લૈકીન આજ ઐસા ઝમાના આ ગયા હે કે ઔરત મરદોં કે મુકાબ્લે મે ઐસી બાતેં ઝિયાદા કેહને લગી હે યે હુકમ દૌનો કે લિયે હે કે મીયાં બીવી કા આપસ કા મામલા એક તરહ કા રાઝ હે જિસ્કા કિસીકે સામને ઈઝહાર નહી કિયા જા સકતા.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર(રદી) રાઝ સે તાલ્લુક રખને વાલા એક વાકિઆ બયાન કરતે હે કે હઝરત ઉમર(રદી) કી સાહબ્ઝાદી હઝરત હફસા(રદી) જો બાદ મે ઉમ્મુલ મુઅમિનીન બની ઉનકે પેહલે શૌહર કા જબ ઈન્તિકાલ હૂવા જિન્કા નામ ખુનૈસ બિન હુઝૈફા સહમી થા ગઝવયે બદર મે શરીક હુવે થે ગઝવયે ઉહદ મે ઝખ્મી હુવે ઔર ઉસીમે ઉન્કા

ઈન્તિકાલ હૂવા તો વો બેવા હુવી જબ ઈદ્દત પૂરી હો ગયી તો હઝરત ઉમર(રદી) ફરમાતે હે કે મૈ હઝરત ઉસ્માન બિન અફ્ફાન(રદી) સે મિલા ઔર ઉન્સે કહા અગર તુમ ચાહો ઔર તુમ્હારે દિલમે રગબત હો તો મે અપની બેટી હફસા કો તુમ્હારે નિકાહ મે દે દૂં ગોયા હઝરત ઉમર(રદી) અપની સાહબ્ઝાદી કા પૈગામ નિકાહ લેકર બઝાતે ખૂદ ગયે ઔર હઝરત ઉસ્માન(રદી) સે બાત કી હઝરત ઉસ્માન(રદી) ને જવાબ મે ઉસ વકત તો યે કહા કે મૈં સોચૂંગા ફિર ચંદ દિન ગુઝર ને કે બાદ હઝરત ઉસ્માન(રદી) મુજસે મિલે ઔર કહા સોચને કે બાદ મૈં ઈસ નતીજા પર પહુંચા હૂં કે મૈં આપ કી સાહબ્ઝાદી સે નિકાહ કરના નહી ચાહતા હઝરત ઉમર(રદી) ફરમાતે હૈં ઈસ્કે બાદ મે હઝરત અબૂ બકર સિદીક(રદી) સે મિલા ઔર ઉનસે કહા અગર તુમ ચાહો તો મૈં અપની બેટી હફસા કો તુમ્હારે નિકાહ મે દેને કે લિયે તય્યાર હૂં મૈરી ઈસ પેશકશ ઔર દરખ્વાસ્ત પર હઝરત અબૂ બકર(રદી) ખામોશ રહે ઔર કોઈ જવાબ નહી દિયા ના હાં કહા ઔર ના મના કિયા હઝરત ઉમર(રદી) ફરમાતે હૈં મુજે ઉન પર હઝરત ઉસ્માન(રદી) કે મુકાબ્લે મે ઝિયાદા નારાઝગી હુવી ઈસ લિયે કે ઉનહોં ને અગરચે ના કહા લૈકીન જવાબ તો દિયા ઔર યે તો કુછ બોલતે હી નહી ખૈર ફિર ચંદ ગુઝરે થે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને હઝરત હફસા કે લિયે પૈગામે નિકાહ સે નિકાહ કરા દિયા જબ નિકાહ હો ગયા ઉસકે બાદ હઝરત અબૂ બકર(રદી) મૈરે પાસ મુલાકાત કે લિયે આયે ઔર કહા ફલાં મોકા પર તુમને મુજે અપની સાહબ્ઝાદી કે સાથ નિકાહ કે લિયે પેશકશ કી થી ઔર મૈં ખામોશ રહા થા શાયદ ઈસકી વજહ સે તુમકો બુરા માલૂમ હૂવા હે ઔર તુમ મુજસે નારાઝ હો હઝરત ઉમર(રદી) ને કહા જી હાં તો હઝરત અબૂ બકર(રદી) ને કહા

બાત દરઅસલ યે હૈ કે મૈને જવાબ ઈસ લિયે નહી દિયા થા કે એક મરતબા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને મૈરે સામને હઝરત હફસા(રદી) કા તઝકિરા કિયા થા ઔર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે અંદાઝે તઝકિરા સે મે સમજા થા કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કા ઈરાદા ઈન્કે સાથ નિકાહ કરને કા હૈ અગરચે યે બાત આપ કો માલૂમ નહી થી લૈકીન મુજે તો માલૂમ થી ઈસ લિયે જબ આપ ને મૈરે સામને ઈનકે નિકાહ વાલી બાત પેશ કી તો ચૂંકે વો બાત મૈરે ઈલ્મ મે થી ઈસ લિયે મૈને કોઈ જવાબ નહી દિયા ઔર સોચા કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને જો તઝકિરા કિયા હૈ જિસ સે આપ કા ઈરાદા માલૂમ હો રહા હૈ લૈકીન આઈન્દા ચલ કર અગર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઉન્સે નિકાહ કરેગે ઔર મુજે યે અંદાઝા હો જાયેગા કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કા ઈરાદા નિકાહ કરને કા નહી હૈ તો મૈ આપ કી પેશકશ કબૂલ કરલૂંગા ઈસ લિયે જવાબ મે મૈંને ના હી ના કહા ઔર ના હાં કહા અગર નહી કા જવાબ દેતા તો દરવાઝા બંદ હો જાતા ઔર અગર હાં કેહતા તો જબ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને એક બાત ઈરશાદ ફરમાઈ થી ઈસ્કા લિહાઝ ના રેહતા ઈસ મૌકા પર હઝરત ઉમર(રદી) ને હઝરત અબૂ બકર સિદીક(રદી) સે કહા કે ફિર આપ મુજે બતા દેતે કે ઐસી ઐસી બાત હૈ ઉસ વકત કયૂં નહી બતાયા હઝરત અબૂ બકર(રદી) ને કહા મૈ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કા ભેદ કૈસે ખોલ સકતા હૂં યાની જો ખુલાસા મે અભી કર રહા હૂં યહી ખુલાસા અગર મૈં ઉસ વકત કરતા તો ચૂંકે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને મૈરે સામને તઝકિરા કિયા થા ઈસ સે મૈને અંદાઝા લગાયા થા કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કા નિકાહ કરને કા ઈરાદા હૈ ઔર યે બાત હુઝૂર

સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને મૈરે સામને એક રાઝ કે તૌર પર કહી થી અગર મૈં તુમ્હારે સામને વો રાઝ બતલા દેતા તો મતલબ યે હોતા કે મૈં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે રાઝ કો તુમ્હારે સામને ખોલ રહા હૂં અબ જબ કે વો મામલા હો ચૂકા હૈ તો આપ કી નારાઝગી દૂર કરને કી ગર્ઝ સે મૈં ઈસ બાત કી વઝાહત કર રહા હૂં.

યહાં એક મસ્અલા ઔર આ ગયા કે નિકાહ કા પૈગામ લડકે વાલે ભેજે યા લડકી વાલે વૈસે ઔરત કે એહતેરામ કા તકાઝા યહી હૈ કે લડકે વાલોં કી તરફ સે પૈગામ ભેજા જાયે ઔર રિશ્તા કે લિયે મુતાલબા કિયા જાયે કે હમ અપને લડકે કા તુમ્હારી લડકી સે રિશ્તા કરના ચાહતે હૈં લૈકીન ઈસ્કા મતલબ યે નહી કે ઈસ્કે બર ખિલાફ દૂસરી શકલ જાઈઝ નહી બલ્કે અગર કિસી મૌકા પર દેખા કે કોઈ લડકા નેક હૈ ઔર જગાહ ભી અચ્છી હૈ ઔર હાથ સે નિકલ જાને કા અંદેશા હૈ તો ઈસ સૂરત મે લડકી વાલે સામને ચલ કર દરખ્વાસ્ત કરેં ઔર મુતાલબા કરે કે અગર તુમ અપને લડકે કા હમારી લડકી સે નિકાહ કરાના ચાહો તો હમ રિશ્તા દેને કે લિયે તય્યાર હૈ યે ભી શરીયત સે સાબિત હૈ દેખો હઝરત ઉમર(રદી) અપની સાહબ્ઝાદી હઝરત હફસા કે રિશ્તા કે લિયે ખૂદ હઝરત ઉસ્માન(રદી) કે પાસ ગયે ઔર ઉન સે પૂછા કે અગર તુમ ચાહો તો મૈં અપની બેટી હફસા કા નિકાહ તુમ સે કરદૂં.

એક ઔર રિવાયત બુખારી મે મૌજૂદ હૈ ઉમ્મુલ મુમિનીન હઝરત ઉમ્મે હબીબા ને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ સે અર્ઝ કિયા એ અલ્લાહ કે રસૂલ આપ મૈરી બહન સે નિકાહ કર લિજીયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને પૂછા કયા તુમ ઐસા ચાહતી હો ઈસ લિયે કે કિસીકે શોહર કે નિકાહ મે કોઈ દૂસરી ઔરત આયે તો આમ તૌર પર ઔરત કા મિઝાજ

નહી હૈ ઈસ લિયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઉન્કા ઈમ્તિહાન લૈને કે લિયે પૂછા ઉનહોને અર્ઝ કિયા એ અલ્લાહ કે રસૂલ મૈં આપ કે નિકાહ મે હૂં ઔર આપ કિસી ઔર સે ભી નિકાહ તો કર હી રહે હૈં ઔર કિસી ભી ઔરત કા આપ કે નિકાહ મે આના ઉસકે લિયે દુનીયા ઔર આખિરત મે બળી સાદત કી બાત હૈ તો મૈં યે ચાહતી હૂં કે યે સાદત મૈરી બહન કો નસીબ હો જાયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા વો મૈરે લિયે હલાલ નહી હૈ ઈસ લિયે કે કિસી ઔરત કે નિકાહ મે હોતે હુવે ઉસકી બહન સે નિકાહ કરના હરામહૈ ઈમામ બુખારી(રહ)ને અપની કિતાબ જામિઉસ્સહીહ મે એક ઉન્વાન કાઈમ કિયા હૈ ઈસ લિયે યે રિવાયત લાયે હૈં જિસ્સે માલૂમ હોતા હૈ કે લડકી વાલોં કી તરફ સે પેશકશ કી જા સકતી હૈ (બુખારી–૫૧૨૩).

આજ હમારે સમાજ મે ઈસકો માયૂબ સમજ કર લળકી વાલે બેઠે રહતે હૈ યહાં તક કે લળકી કી ઉમર બળી હો જાતી હૈ ઔર ફિર ઝિંદગી ભર ઉસકા નિકાહ નહી હો પાતા ઈસ લિયે માલૂમ હો જાના ચાહિયે કે અગરચે બેહતર શકલ તો વહી થી કે ઈન્તેઝાર કિયા જાતા લૈકીન જબ દેખ રહે હૈ કે વો શકલ નહી બન રહી હૈ તો ફિર અપની તરફ સે પેશ કદમી કરકે મામલા કો નિમટાને કી ઝરૂરત હૈ ઈસ ઈન્તેઝાર મે બેઠે રેહના કે સામને સે રિશ્તે આયે તો શાદી કરેગે ઔર રિશ્તા ના આયે તો લડકીયોં કે નિકાહ ના કરના યહાં તક કે સારી ઝિંદગી ઈસી તરહ ગુઝર જાયે યે પસંદીદા નહી હૈ ઉસકે નતીજા મે ફિર બહુત સારી બુરાઈયાં ફેલતી હૈં.

ઈસ રિવાયત સે યે ભી માલૂમ હૂવા કે અગર આપ કે કિસી તરઝે અમલ સે કિસી કો નારાઝગી હૂઈ હો ઔર ઉસી વકત ઈસ બાત કા ખુલાસા કરને મે દૂસરી કોઈ ખરાબી લાઝિમ

આતી હો તો આપ ઉસ વકત ખામોશી ઈખ્તિયાર કર સકતે હૈં બાદ મે જબ ખરાબી ના રહે તો ફિર આપ ઉસ બાત કા ખુલાસા કરકે ઈસ નારાઝગી કો દૂર કર લેં.

ઔર યે ભી માલૂમ હૂવા કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને જબ હઝરત અબૂ બકર સિદીક(રદી) કે સામને તઝકિરા કિયા તો ઉનહોં ને યે નહી સોચા કે જબ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કા ઈરાદા ઉનસે નિકાહ કરને કા હૈ તો આપ પૈગામ ભેજેંગે હી ઈસ લિયે અગર મે અભી સે કેહ દૂં તો ઈસમે કયા હરજ હૈ ઈસ લિયે કે ઉસ વકત તો સિર્ફ આપ કા ઈરાદા માલૂમ હૂવા થા અબ માલૂમ નહી કે ઈસ ઈરાદા મે પુખ્તગી આકર આપ ઈસકો અમલી જામા પેહનાતે હૈ યા નહી ઈસ લિયે યે ચીઝ રાઝ હી કી થી ઔર ઉનહોને ઈસકા લિહાઝ કિયા લૈકીન હમ લૌગ ઐસે મામલાત મે ઝરા ફાસ્ટ ચલ જાતે હૈં ઔર યહી સોચને લગ જાતે હૈ કે જબ ઈરાદા કા ઈઝહાર કિયા હૈ તો અગર મે અભી કેહ દૂં તો ઈસ્મે કયા હરજ હૈ અગર સામને વાલે ને કહા હો કે આપ કેહ દેના તબ તો ઠીક હૈ લૈકીન જબ ઈસ્ને કહા નહી હૈ બલ્કે સિર્ફ અપને ઈરાદા કા ઈઝહાર કિયા હૈ તો હમે હક નહી પહુંચતા કે ઈસ બાત કા કિસીકે સામને ઈઝહાર કરેં.

ઔર યહાં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને હઝરત અબૂ બકર(રદી) સે યે નહી ફરમાયા થા કે યે બાત રાઝ કી હૈ બલ્કે જિસ અંદાઝ સે તઝકિરા કિયા થા ઈસ સે હઝરત અબૂબકર(રદી) સમજ ગયે થે કે મૈરે સામને ઈસકા તઝકિરા ફરમા રહે હૈં કિસી ઔર કે સામને ઈસ્કા તઝકિરા નહી ફરમાયા હૈ ઈસ સે માલૂમ હૂવા કે અગર કોઈ આદમી અપને કિસી ઈરાદા કા ઈઝહાર સિર્ફ હમારે હી સામને કરે કિસી ઔર કે સામને ના કરે જિસ સે પતા ચલે કે વો આઈન્દા કોઈ કામ

કરના ચાહતા હે તો યે ભી ઈસકા રાઝ હે જિસ કા કિસી દૂસરે કે સામને ઈઝહાર હોના નહી ચાહિયે.

હઝરત સાબિત બિનાની(રદી) જો હઝરત અનસ(રદી) કે ખાસ શાગિર્દ ઔર ખાદિમે ખાસ થે ઔર હઝરત અનસ(રદી) ભી હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે ખાદિમે ખાસ થે તો હઝરત અનસ(રદી) ફરમાતે હૈં એક મરતબા જબ કે મૈં બચ્ચા થા ઔર બચ્ચોં કે સાથ ખેલ રહા થા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ મૈરે પાસ તશરીફ લાયે સલામ કિયા ઔર મુજે એક કામ કે લિયે ભેજા ચૂંકે મૈ એક કામ સે ગયા થા ઈસ વજાહ સે ઘર પર વાલિદા કે પાસ દેર સે પહુંચા તો મૈરી વાલિદા ને પૂછા દેર સે કયૂં આયે મૈને કહા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને એક કામ કે લિયે ભેજા થા કહા કિસ કામ કે લિયે ભેજા થા મૈંને કહા વો રાઝ કી બાત હે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કા એક ભેદ હે ઈસ લિયે મૈં નહી બતાઉગા ઈસ પર વાલિદાને ભી કહા ઠીક હે કિસી કો ભી મત બતાના બાદ મે જબ ઈસ વાકિયા કો હઝરત સુબાત બિનાની(રહ) નકલ ફરમા રહે થે ઉસ વકત કહા કે હઝરત અનસ(રદી) ને મુજ સે ફરમાયા એ સાબિત અગર વો બાત મૈં કિસી સે કેહતા તો તુમસે કેહતા લૈકીન મૈને કિસી સે નહી કહી ઔર ના કભી કિસી કો કહુંગા.

ઈફાદાત: ઈસ રિવાયત કો લાકર યે બતાના ચાહતે હૈં કે બાઝ ભેદ ઔર બાઝ ઐસે ભી હોતે હૈં કે જો કભી કિસી કો નહી બતાયે જાતે દેખો ઉપર આયા કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને અપની વફાત કી ખબર દી થી તો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી વફાત કે બાદ વો બાત ભેદ નહી રહી ઈસ લિયે અગર ઈસકા ઈઝહાર કિયા જાતા હે કે ફલાં વકત હુઝૂર

સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ તો યે નહી કહા જા સકતા કે ભેદ ખોલા યા જૈસે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને હઝરત હફસા(રદી) સે નિકાહ કા ઈરાદા ફરમાયા થા તો જબ તક કે નિકાહ નહી હૂવા થા વહાં તક વો ભેદ કી બાત થી લૈકીન જબ નિકાહ હો ગયા તો અબ વો બાત ભેદ કી નહી રહી બલ્કે સારી દુનીયા કે સામને આ ગઈ અબ અગર કોઈ કહે પેહલે મુજસે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને યે કહા થા તો ઈસ મે હરજ કી બાત નહી હૈ લૈકીન બાજ ભેદ ઔર રાઝ ઐસે હોતે હૈં કે જો હમેશા કે લિયે હી ભેદ હોતે હૈં ઈસ રિવાયત કો યહાં લાકર યહી બતાના ચાહતે હૈં કે દેખો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી વફાત કે બાદ હઝરત અનસ(રદી) હઝરત સુબાત બિનાની(રહ) સે યે કેહતે હૈં કે અગર વો બાત કિસી સે કેહતા તો વો તુમ સે કેહતા લૈકીન મૈ કિસી કો નહી કહૂંગા.

ઈસ સે માલૂમ હૂવા કે બાઝ રાઝ ઐસે હોતે હૈં જો હમેશા કે લિયે રાઝ ઔર ભેદ કી હી હૈસિયત રખતે હૈં અબ વો કૌન સે ભેદ હોતે હૈં તો યે હર આદમી કી અપની અપની સમજદારી કી બાત હે આદમી અપની અકલ સે ઉસકા ફેસલા કર સકતા હે.

વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિહિલ કરીમ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી અજમઈન, આમીન.

